

Rajavartiolaitoksen esikunta
Henkilöstöosasto

01.07.2022

kirjaamo.vm@gov.fi

VN/1084 /2021

RVL lausunto; HE nimikirjalain kumoamisesta**Esityksen luku 2.2 Nykytilan arviointi/ Nimikirjalainsäädännön perusteella käsiteltävät asiat, Kansalaisuutta koskeva tieto ja Asevelvollisuutta koskevat tiedot**

Esityksessä todetaan, että Puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 37 §:ssä säädetään puolustusvoimien virkojen ja tehtävien kelpoisuusvaatimuksista. Rajavartiolaitoksen virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään Rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) 10-11 §:issä. Rajavartiolaitoksen virkaan nimitettävältä vaaditaan muu ohessa, että hän on Suomen kansalainen. Lain (577/2005) 10 § 2 momentin mukaan *Rajavartiolaitoksen sotilasvirkaan nimitettävältä vaaditaan, että hän on suorittanut Suomen puolustusvoimissa tai Rajavartiolaitoksessa joko asevelvollisuuden aseellisessa palveluksessa tai naisten vapaaehtoisen asepalveluksen ja että hän on terveydeltään ja ruumiilliselta kunnoltaan virkaan sopiva. Lisäksi Rajavartiolaitoksen sotilasvirkaan nimitettävältä vaaditaan, ettei hänellä ole sellaista toisen valtion kansalaisuutta tai muuta turvallisuuselvityslain (726/2014) 1 momentin 9 a kohdassa tarkoitettua ulkomaansidonnaisuutta, joka voi vaarantaa valtion turvallisuutta, yleistä turvallisuutta, maanpuolustusta tai Suomen kansainvälisiä suhteita taikka palvelusturvallisuutta Rajavartiolaitoksessa.* 10 §:n 3 momentissa on säädetty Ahvenanmaan itsehallintolakiin perustuvista poikkeuksista asevelvollisuuden suorittamisen osalta.

Rajavartiolaitoksen on tarpeen käsitellä kansalaisuutta koskevia tietoja myös jatkossa, vaikka nimikirjalaki kumottaisiin. Tämä koskee sekä Suomen kansalaisuutta, että mahdollista kaksoiskansalaisuutta.

Esityksen luku 2.2. Nykytilan arviointi/ Nimikirjalainsäädännön perusteella käsiteltävät asiat, Rangaistustiedot

Nimikirjalain kumoutuessa virkamiehen työnantajana toimiva viranomainen saisi jatkossakin tuomioistuimen velvollisuudesta ilmoittaa eräistä ratkaisuksista annetun lain (373/2010) 2 §:n mukaisesti tiedon virkamiehen rikosta koskevasta ratkaisusta asian käsitelleeltä tuomioistuimelta.

Rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain (577/2005) 31 §:n mukaan sotilasrikkoksia koskevien säännösten soveltamisesta Rajavartiolaitoksen sotilasviroissa palveleviin sekä rajavartijan peruskurssin opiskelijoihin säädetään rikoslain 45 luvun 27 §:ssä. Sotilasoikeudenkäyntiasioiden esitutkintaan ja sotilaskurinpitomenettelyyn Rajavartiolaitoksessa sovelletaan mitä sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain (225/2014) 1-35, 45-85, 94-104, 124 ja 126 §:ssä taikka 130 §:n nojalla säädetään. Lain (225/2014) 1 § 2 momentin 7 kohdan mukaan sotilaskurinpitomenettelyn alaisista henkilöistä säädetään Rajavartiolaitoksen hallinnosta annetussa laissa.

Lain (255/2014) 130 §:n nojalla on annettu valtioneuvoston asetus sotilaskurintorangaistuksiin liittyvistä täytäntöönpanokirjoista, ilmoituksista ja hyvityksistä (285/2014), jonka 3 §:n mukaan *Henkilön, johon sovelletaan sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annettua lakia, kiinniottamisesta, pidättämisestä ja vangitsemisesta sekä vapaaksi päästämisestä on viipymättä ilmoitettava sille perusyksikön päällikölle tai muulle esimiehelle, jonka alainen kiinniotettu, pidätetty tai vangittu henkilö on.*

Rajavartiolaitoksen on tarpeen käsitellä rangaistuksia koskevia tietoja myös jatkossa, vaikka nimikirjalaki kumottaisiin. Rangaistustietojen salassapidettävyys perustuisi nimikirjalain kumoamisen jälkeen yksinomaan julkisuuslain (621/1999) sääntelyyn.

Esityksen luku 2.2 Nykytila ja sen arviointi, Nimikirjalainsäädännön tiedonkäsittelyä koskevien säännösten arviointia, Nimikirjatietojen siirtäminen

Työntekijän siirtyessä valtio-organisaation sisällä virastosta tai laitoksesta toiseen, häntä koskevien työnantajan henkilötietojärjestelmään tallennettujen tietojen luovuttamiselle vastaanottavalle virastolle tai laitokselle ei ole estettä, kun virastolla tai laitoksella on oikeus käsitellä tietoja tietosuojalainsäädännön perusteella. Käsittelyperusteena on valtiotyönantajan palvelussuhteeseen liittyvien oikeuksien ja velvollisuuksien toteuttaminen.

Esityksen luku 2.2 Nykytilan arviointi/ Nimikirjalainsäädännön tiedonkäsittelyä koskevien säännösten arviointia, Henkilötietojen hallinta

Yleinen tietosuoja-asetus (2016/679/EU), laki yksityisyyden suojasta työelämässä (759/2004) eli työelämän tietosuojalaki ja tietosuojalaki (1050/2018) muodostavat yleislakeina säädösperustan, joka velvoittaa työnantajia sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Henkilötietojärjestelmästä ulkopuoliselle luovutettavia tietoja on lisäksi arvioitava viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) eli julkisuuslain perusteella.

Rajavartiolaitos pitää yllä tarkoitettua säädöspohjaa riittävänä henkilöstön henkilötietojen käsittelyyn. Nimikirjalain 5 § 1 momentin virkamiehen tiedonantovelvollisuutta korvaavasta säätelystä tulee kuitenkin huolehtia kumoamisen yhteydessä.

Esityksen luku 3. Tavoitteet

Rajavartiolaitos pitää esityksen tavoitteita kannatettavina ja puoltaa nimikirjalain kumoamista.

Esityksen luku 4. Ehdotukset ja niiden vaikutukset; Pääasialliset vaikutukset, Tietojärjestelmän muutokset

Nimikirjalain kumoamisen jälkeen valtion virastot ja laitokset joutuisivat jatkossa pyytämään nimitysten yhteydessä nähtäväksi nimikirjanotteen sijasta nimitettävän koulutusta ja työuraa koskevat alkuperäiset asiakirjat.

Nimikirjanotteen sijasta valtiotyönantajan henkilötietojärjestelmästä on jatkossa voitava antaa tietoja työnantajalle ja työntekijälle (rekisteröity) joko tulosteena tai teknisen katselunäkymän kautta. Nimikirjanotteen tilalle tarvitaan Kieku-järjestelmän kooste virkamiehen tiedoista.

Henkilötietojärjestelmän virkamieskohtaista koostetta tarvitaan Rajavartiolaitoksessa mm. tehtävään määrättäessä ja nimitysasioissa; virka-ansiomerkkiä- tai kunniamerkkiä haettaessa, palkitsemis- ja ylennyssharkinnassa, kokemusaikalaskennassa, vuosilomaan oikeuttavaa palvelusaikaa laskettaessa ja eläkeasioissa. Mikäli nimikirjanpitovelvollisuus kumotaan ehdotetulla tavalla, on erittäin tärkeää, että edellä mainittujen asioiden käsittelyyn tarvittavat tiedot ovat saatavissa kattavasti ja kootusti Kiekusta ja että niitä voidaan hyödyntää henkilöstöhallinnon prosessissa kuten nimikirjanotetta nykyisin.

Jatkossa viraston tarpeisiin soveltuva henkilötietojärjestelmän kooste voi sisältää työnantajalle tarpeelliset tiedot, jotka voivat olla laajemmat kuin nykyiset nimikirjalain mukaiset tiedot. Henkilötietojärjestelmän otteen tulee olla sähköisesti välitettävissä suoraan järjestelmästä, sähköisesti arkistoitavissa ja saatavissa myös ruotsinkielisenä. Lisäksi otteita täytyy voida massatulostaa. Työnantajan virkakäytön ja virkamiehille annettavien henkilötietojärjestelmän koosteiden lisäksi henkilöstötietojärjestelmän tietoja luovutetaan mm. Kevalle eläkelaskentaan ja virka-ansiomerkkiesitysten liitteinä VM:lle.

Esityksen luku 7 ja lakiehdotukset 1-6, 7.3. lakiehdotus Turvallisuusselvityslain muuttamisesta

Jos nimikirjalaki kumotaan, erillisten todistusten toimittaminen ja ansioluetteloiden laatiminen turvallisuusselvitystä varten nimikirjanotteen sijasta tulee aiheuttamaan lisätyötä sekä turvallisuusselvityksen hakijalle että turvallisuusselvityksen laatijalle (SUPO).

Henkilöstöosaston osastopäällikkö
Lippueamiraali

Tom Hanén

Palvelussuhdeyksikön päällikkö
Everstiluutnantti

Heikki Kumpula

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Rajavartiolaitos 01.07.2022 klo 09:20.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

JAKELU

VM kirjaamo

TIEDOKSI

RVLE oikeudellinen osasto